

פרופ' ניצה בן-ארי

חוקרת, מתרגמת, עורכת.
ראש התוכנית ללימודי תעודה בתרגום ובעריכת תרגום באוניברסיטת תל-אביב.
יו"ר המפעל לתרגום ספרות מופת.

תחומי מחקר:

תרגום, מגע בין תרבויות, תרגום ואידיאולוגיה. בעיקר מתעניינת במניפולציות תלויות אידיאולוגיה שמתבצעות באמצעות התרגום, בצורות שונות של צנזורה וצנזורה עצמית. משתתפת בכנסים בינלאומיים רבים בתחום מחקר התרגום. מאמריה מתפרסמים בכתבי-העת המרכזיים בתחום. השילוב בין מחקר התרגום, הוראת התרגום ותרגום בפועל מספק מענה מקיף לתחומי ההתעניינות המקצועיים שלה. המחשבה על כך שהכשירה "דורות" של מתרגמים צעירים מחממת את לבה.

עריכה:

בין 1995-2000 היתה עורכת ראשית בהוצאת זמורה-ביתן-דביר. ערכה עשרות ספרים, מקור ותרגום. כיום, עורכת – עם פרופ' רינה בן-שחר ופרופ' גדעון טורי, את העברית שפה חיה.

ספריה:

1. רומן עם העבר: הרומן ההיסטורי היהודי-הגרמני מן המאה ה-19 ויצירתה של ספרות לאומית. ירושלים: מכון ליאו בק, תל אביב: דביר (1997)
2. זיכוי הארוטיקה: צנזורה וצנזורה-עצמית בספרות העברית: 1930 – 1980. תל אביב: הוצאת אוניברסיטת תל אביב (2006)
3. ס. יזהר: סיפור חיים. תל-אביב: אוניברסיטת תל-אביב, ההוצאה לאור ע"ש חיים רובין (2013)

תרגומים:

תרגמה 28 ספרים מאנגלית, צרפתית, גרמנית ואיטלקית, ביניהם חמדת וג'ז לטוני מוריסון, ציד הסנארק ללואיס קרול, הספר אשר לאמי והו אחי בני התמותה לאלבר כהן, ברלין אלכסנדרפלאץ לדבלין, השודדים לפרידריך שילר, הבושם לפטריק זיסקינד, כל אתמולינו לנטליה גינצבורג. תרגום מוער שלה ל-פאוסט של גתה ראה אור ב-2006. ב-2011 ראה אור תרגומה ליצירה נוספת של גתה: הרמן ודורותיא. תרגומי הקלסיקה שלה זיכו אותה בפרס טשרניחובסקי.

המפעל לתרגום ספרות מופת:

שאיפתה – לחבר ב"מפעל" בין כל כובעיה: תרגום, אקדמיה, מו"לות. לעודד מתרגמים שיפנו בהצעות לתרגום ספרות מופת. לעודד מו"לים להוציא לאור ספרות טובה, גם אם אינה ברשימת הבסטסלרים. להקפיד על רמת התרגום. לתרום, ולו אף כטיפה בים, לכך שהתרבות הישראלית לא תשקע בפרובינציאליות. למחוק את המשפט האחרון, הוא יומרני מדי.

תחביביה (אלה שאפשר לדבר עליהם):

קריאה. קריאה בחורף ובקיץ. אוכל טוב, מצד הבישול ומצד האכילה. קומדיות. ובכל זאת – אין דבר שהיא אוהבת לעשות יותר מאשר לתרגם יצירת מופת.

דוא"ל: nitsaba@post.tau.ac.il

רשימת פרסומים

מאמרים במחקר התרגום

1. ניצה בן-ארי 1996. "הרומאן הפופולארי היהודי בגרמניה במאה ה-19 ויצירת תודעה לאומית היסטורית". בתוך: *התרבות העממית*. ב"ז קדר, עורך. ירושלים, מרכז זלמן שזר לתולדות ישראל, 257-276.
2. ניצה בן-ארי 1998. "השתנות הנורמות בתרגום לתיאטרון: 7 תרגומים ל"טרטיף" של מולייר". *חלקת לשון* 26 (תשנח) 117-125.
3. ניצה בן-ארי 1999. "תרגומית' או עברית של תרגומים". בתוך: *אדרת לבנימין*, ספר היובל לבנימין הרשב, כרך א'. זיוה בן-פורת, עורכת. תל-אביב: המכון הישראלי לפואטיקה וסמיוטיקה ע"ש פורטר, הקיבוץ המאוחד, 292-304.
4. ניצה בן-ארי 2004. "ריצ'רד לב-הארי ומלכה היהודיה מיורק: רומן היסטורי לבני הנעורים מאת אויגן ריספרט". *עולם קטן*, 2, תשס"ה, 80-89.
5. ניצה בן-ארי 2005. "עלייתו ונפילתו של הספרדי הגא", *מכאן*, כתב-עת לחקר הספרות העברית. אוניברסיטת בן-גוריון.
6. ניצה בן-ארי 2012. "מתרגמים כגיבורי ספרות: 30 שנות חקר התרגום בראי הסיפורת". *מכאן*: כתב-עת לחקר הספרות העברית, 12: 98-125.
7. ניצה בן-ארי 2011/2012. "תרגום מחדש של קלסיקה?" *חלקת לשון*: כתב-עת למחקרים בבלשנות השימושית, בטיפוח החינוך הלשוני ובאוריינות, 43-44: 54-86.
8. Nitsa Ben-Ari 1992. "Didactic and pedagogic tendencies in the norms dictating the translation of children's literature: The case of postwar German-Hebrew translations." *Poetics today*, 221-230.
9. Nitsa Ben-Ari 1997. "The Jewish Historical Novel Helps to Reshape the Historical Consciousness of German Jews". In: *Yale Companion to Jewish Writing and Thought in German Culture, 1096-1996*, J. Zipes, S.L.Gilman, Eds. Yale University Press, 143-151.
10. Nitsa Ben-Ari 2000. "Idological Manipulation of Translated Texts". In: *Translation Quarterly* 16&17 October 2000. The Hong Kong Translation Society, 40-52.
11. Nitsa Ben-Ari 2003. "The Double Conversion of Ben-Hur: A Case of Manipulative Translation." *Target* 14:2. John Benjamins Publishing Company, 263-302.
12. Nitsa Ben-Ari 2004. "Puritanism in Translation: The Role of Translation in the Shaping of the New 'Puritan Sabra'". In *The Unifying Aspects of Culture*. Herbert Arlt, Coordinator. Wien: INST, www.inst.at.
13. Nitsa Ben-Ari 2013. "Hebrew translations of German classics : attraction and aversion." *Tel Aviver Jahrbuch für Deutsche Geschichte* 41: 129-142